

קדושת לוי

מתיקות פרשת

פנינים ~ סיפורים ~ הלכות

גליון מס' 50

			פרשת משפטים	
			הפטרה: "חדבר אשר חיח".	
ירושלים	תל אביב	באר שבע		
הדלקת נרות: 04:55	05:10	05:15		
יציאת שבת: 06:08	06:09	06:10		
			הזמנים לפי לוח	
			"עיתים לבניה"	

פניני האור החיים הקדוש

מתורתו של רבינו הקדוש סגורם של ישראל
רבי לוי יצחק מבארדיטשוב זע"א

זוארט לשולחן שבת

לעשות נחת רוח ליוצרנו

"ומראה"

קב"ד ה' פאש אקלת" (כ"ד י"ז)

לעשות נחת רוח ליוצרנו ולעשות רצון בוראנו, כך הנוסח ב'לשם יחוד', לפני כל מצוה שאדם עושה, עליו לדעת מה המטרה של המצוה, מדוע הוא עושה אותה, לכן נתקן לשם יחוד לפני עשיית המצוה.

ובנוסף אנו אומרים לעשות נחת רוח ליוצרנו ולעשות רצון בוראנו, פירושן, כשאנו עושים מצוה המטרה של המצוה היא לעשות נחת רוח לה' יתברך.

על ידי המצוות, על ידי עבודת ה', שאיפתו של כל יהודי צריכה להיות לעשות נחת רוח לה'.

התורה ממחישה לנו את מתן תורה ואת מראה הר סיני, בימים שבהם היה משה עליו, בזמן שמושה קיבל את התורה הקדושה, חמדה יקרה.

זה עבודה זרה?

בפרשתינו התורה מזהירה על איסור עבודה זרה.

"לא תשתמנה לאלהיהם ולא תעבדם, ולא מעשה קמעשיהם"

מקשה האור החיים הקדוש מדוע התורה שבה ומזהירה על איסור עבודה זרה, לאחר שמוספר פסוקים לפני התורה אומרת, "ושם אלוהים אחרים לא תזכירו לא ישמע על פיך" אם כן מה התורה הוסיפה באזהרה נוספת?

אלא אומר האור החיים התורה מוסיפה כאן ג' דברים שהעושה אותם כעובד עבודה זרה:

א. "לא תשתחוו לאלוהיהם ולא תעבדם" התורה מזהירה לא רק לאסור לעבודה עבודה זרה, אלא על איסור להידמות לגויים במעשיהם. ולא דוקא בדבר שיש בו איסור אלא גם במלבושים ובתגלחת וכדו' אסור להידמות להם והוא בכלל איסור עבודה זרה!!

ב. הכתוב בא להודיענו שכל מעשי הגויים יש בהם עבודה זרה, וא"כ כל העושה כמעשיהם הרי זה טועם מעוון עבודה זרה!!

ג. איסור עבודה זרה הוא גם במחשבה, וא"כ כדי להוכיח שאדם לא עובד עבודה זרה חייב לשבר מצבותם, ולעשות ממש מעשים כדי שיראו שאינו עובד עבודה זרה, וזהו המשך הכתוב "כי הרים תהרסם ושבר תשבר מצבותיהם", ואם לא יעשו כן הרי הם כעובדי עבודה זרה.

הנה לנו עד כמה אנו צריכים להתרחק ממעשי הגויים כמטחווי קשת, ולא להידמות להם, ולהוקיע כל דבר שמקורו ממקור הטומאה.

יהי רצון שנעבוד את ה' יתברך בלב שלום.

"ויכס הענן את ההר וכו'". "ומראה כבוד ה' כאש אוכלת בראש ההר וכו'" מחזה מרעיד לבבות אשר הוא חרוט בלב כל יהודי לדורי דורות, נשמות כל ישראל היו שם! כולם ראו וכולם אמרו נעשה ונשמע.

הקדושת לוי מסביר פירוש נפלא בפסוק "ומראה ה' כאש אוכלת". כיון שרצונו של אדם הוא לעשות נחת רוח ליוצרו, אדם צריך לדעת שבעת שהוא עוסק בתורה ובמצוות, נהיה נחת רוח בשמים שאין כדוגמתה.

אולם אם אדם ירצה לדעת אם הצליח לעשות נחת רוח בשמים על ידי עבודתו, יראה אם העבודת ה' שלו היא כ'אש', פירוש: בהתלהבות, אם כך ודאי הצליח ע"י התורה והמצוות לגרום לתענוג גדול לקב"ה, ולכן קיבל את הסיעתא דשמיא להתקדם בתורה ובמצוות בהתלהבות ובאש. כי עיקר עבודת ה' היא בהתלהבות, כשאדם נותן צדקה, או מקיים כל מצוה אחרת בהתלהבות וכלי מחשבות שמקורות את ליבו לעשות את המצוה, אז קיים את המצוה בהידור ובשלימות, כיון שקיים את המצוה בלב שלום.

ודבר זה כתב הפסוק: "ומראה כבוד ה'", כשאדם ירצה לדעת אם זכה לכבוד ה', אם ראו מעשיו את הזכות הזו "שלעשות נחת רוח ליוצרנו", אם ירצה האדם לדעת "כאש אוכלת" אם מעשיו הם כאש אוכלת אם מקיים את המצוות בהתלהבות, אז כנראה זכה לעשות נחת רוח לה', ומסיעים לו משמים לעשות עוד ועוד מצוות, על ידי התלהבות כאש.

"ויקח ספר הברית ויקרא באזני העם, ויאמרו כל אשר דבר ה' בעשה ונשמע"

בשעה שעמדו ישראל בסניני ואמר להם משה מבקש הקדוש ברוך הוא ליתן לכם [התורה] אמרו לו "רבינו משה כל אשר דבר ה' נעשה ונשמע". (שמות כ"ד ז') מיהו [אמנם] מבקשים אנו לשמוע מפיו. אמר רב חנן בשם רבי אחא: "ערב לפני הקדוש ברוך הוא התשובה שהשיבו למשה". ומיד נעקר כל יצר הרע שהיה בהם. (פסיקתא רבתי איש שלום) פסקא מא - תקעו

נפלאות המדרש

"ויבא משה בתוך הענן ויעל אל - הָהָר, ויהי משה בקר ארבעים יום וארבעים לילה"

כשעלה משה בתוך הענן, באת [הגיע] ענן ורבעה כנגדו, [עמדה לידו] ולא היה יודע אם לרכוב עליה או לאחוז בה, מיד פתחה הענן את פיה ונכנס לתוכה, שנאמר "ויבא משה בתוך הענן", והיה מהלך בה עד שהגיע לאחד הרקיעים, פגעו בו מלאכי חבלה, ושאר מלאכים וגערו בו על אשר עלה למקום העליונים, נבהל ונחפו משה מפניהם וזלגו עיניו דמעות ובקש ליפול [לקפוץ ולצאת] מן הענן אלולי שירד הקדוש ברוך הוא וריחם עליו דכתיב "וישכן כבוד ה' על הר סיני ויכסהו הענן". לכך נאמר "ויבא משה בתוך הענן."

ארבעה ילדים אי שם

בודאי גם שם נמצא ה' יתברך

היינו ארבעה ילדים קטנים שנעקרו ממש מזרועות הורינו. אני, אחותי חוה הצעירה ממני בשנה (בת חמש, אתם מבינים!?) ועוד אח ואחות נחמה ונחום ברונר, ילדי מכרים של הוריי שהסתרתו אתם בכפר צרפתי נידה, כשהם מנסים לברוח מפני הגרמנים ומשפתי הפעולה הז'נדרמים של שלטון וישי, הנאמן לנאצים, ההורים שלנו, אף שברחו מבלגיה אל האזורים הכפריים של צרפת, התגלו בסופו של דבר על ידי שליחי השטן. כפי שסיפרו לי שנים רבות לאחר מכן, הם החליטו לנסות להציל לפחות את הילדים מן הגורל האכזר הצפוי להם.

כך נמצאה הצרפתייה, אשר תמורת תשלום הגון הסכימה להסתכן ולהבריח את הילדים כלומר אותי ואת שלושת הילדים שהיו נתונים ל'פיקודי', לשווייץ. הוטל עליי להיות 'המבוגר האחראי', הילד הצעיר המוביל את הילדים למדינה ששמרה היטב על ניטרליותה ולא נקלעה למערבולת המלחמה האיזומה.

קיבלתי לידי פתק, שבו רשומים היו שמות מכרים של הוריי שבשווייץ וכתובות מגוריהם, כך שאם יזכנו הקב"ה ונצליח לגנוב את הגבול ולהגיע אל מקום מבטחים, יהיה עליי (נא לזכור: בן שש!) למצוא דרך להודיע לידידים השווייצריים של הוריי, שילדי מכיריהם הגיעו.

'בינתיים, בדרך מזהרתית כלשהי, כך למדתי אחרי שנים רבות, הצליחו הוריי להודיע למכריו היהודים השווייצריים, שהילדים בדרך ואנו אמורים להגיע, אם כמובן לא ניתפס חלילה בידי הגרמנים בעת הצטיית הגבול.

'אני לא זוכר כיצד הגענו אל אזור הגבול שבין צרפת לשווייץ. דומני שנסענו ברכבת בחברת האשה הצרפתייה. אני כן זוכר כיצד צעדנו על כביש שבהמשכו הזדקק מחסום, מחסום שלידו ניצב ביתן של עמדת שמירה, ובסמוך אליז התגודדו מספר שוטרים חמושים. אני זוכר שהבנתי, שיש, מן העבר השני של המחסום, נמצאת שווייץ שאליה אנו חייבים להגיע. גם הבנתי במוחי הקטן, שאנחנו לא יכולים פשוט לחצות את המחסום ואם אולי דמייתי שאנו נעבור דרך המחסום, הרי שהשוטר שניצב לפתע מולנו ונשקן דרוך, דרש מאתנו בקול מאיים להתרחק מסביבות המחסום ובכלל להסתלק מן המקום. כנראה קלט מהי כוונתה של הצרפתייה, שמצאה לה מקום לטייל עם ארבעה ילדים קטנים בדיוק ליד הגבול.

אני זוכר שהאשה הצרפתייה השיבה לו בניחותא: "אנחנו סתם מטיילים באזור", ואז הובילה אותנו אל היער אשר בתוכו עובר הגבול שבין צרפת לשווייץ, בין מדינת הדיכוי והמרדף לארץ החופש והשלווה. מתישהו התרחש רגע שבו היינו לבד בלי המלווה שלנו, אני זוכר את הפחד הנורא שאפף אותי פתאום.

עצי היער היתמרו אל על ונראו גבוהים ביותר. קרני השמש, אם היא בכלל זורחה באותו יום לא חדרו מבעל לצמרות העצים, כך שפילסנו את דרכנו בחשכה. הלכנו והלכנו, ארבעה ילדים קטנים, בינות לעצים, איננו יודעים מה מחכה לנו בסופו של השביל. "היינו לבד כל כך. אולי בכינו, אולי לא. אני זוכר שחלפנו על פני נחל קטן והמשכנו ללכת כמה זמן? איני יודע.

ואז אני זוכר שהגענו לאיוושהי פרשת דרכים קטנה. השביל שצעדנו עליו התפצל לשניים. עמדנו שם ארבעה ילדים קטנים והיכינו. למה היכינו? איני יודע. אני סבור שהיה קשה לנו להחליט אם להמשיך בשביל השמאלי או שמא לנסות אל עבר השביל הימני.

'העצירה, ההיסוס והתהייה, כפי שהתברר לנו לאחר מכן, היו גורליים... כי לפתע פתאום הופיע מאי שם חייל וקרא לנו בגרמנית: "בואו הנה!" הבטתי כה וכה ופחד מצמית תקף אותי. כששמעתי את השפה הגרמנית, חששתי שאולי החייל העומד מולי הוא חייל גרמני. הילדים שתחת חסותי שלחו לעברי מבט מבוהל ותוהה. מיד דאגתי להיפטר מן הפתק שהיה טמון בכיסי ובו רשומים היו השמות והכתובות של מכריו שבציריך. עד כמה שזכור לי, מזיכרוני הילדותי, בלעתי את הפתק, העלמתי אותו מהכיס, כפי שהדריכו אותי לעשות במקרה של תפיסה, בידי הגרמנים.

החייל התקרב אלינו והורה לנו ללכת בעקבותיו. כלום היתה לנו ברירה? ברכינו פקו, רגלינו כשלו, וכך צעדנו אחריו. לא הרחק עמד רכב צבאי קטן. בלא אומר ודברים הוא דחף אותנו לתוכו והפלגנו בנסיעה. אני זוכר שישבתי מכוּנס בתוך עצמי אחוז פחדים. הילדים הקטנים הצטנפו לצדי. האם בכיתי? אולי. כמה זמן נסע הרכב? שוב, לא יודע להשיב. לבסוף הגענו לביתן קטן, ומיד כשהוציא אותנו החייל מן הרכב, הוא דחף אותנו אל רצפת הביתן. "תורידו את הראש!" ציווה.

לא הרחק משם, הבחנתי בפטרול גרמני הצועד לו לאטו, והחייל שאסף אותנו לא רצה שהוא יראה אותנו. בזיכרון מעורפל, כמדומני שהוא הסביר למי שהיה בביתן, כנראה קצין, שהוא ראה ילדים הצועדים בשביל השני, היכן שנעצרנו והתלבטנו לאן להמשיך, וזמן קצר לאחר מכן שמעו יריות העולות מכיוון השביל... באותו רגע נעתקה נשימתנו. או אז בדיוק התברר לי לשמחתי, שאנחנו נתונים בידי של חייל שווייצרי. אילו הייתי מחליט שנצמד בשביל השני, היינו נופלים לידיהם של הגרמנים

(המשך בשבוע הבא א"ה)

הלכה למעשה

שאלה:

בסעודות שבת אנו משתדלים לעלות נושא הלכתי ולדון בו כל בני הבית, השבת האחרונה עלה הנושא מה הדין במקרה שאחד מבני הבית הוריד את סיר החמין מהפלטה בשבת ועכשיו הוא רוצה להחזיר אותו לפלטה?

תשובה:

הפסקי תשובות (רנ"ג) כתב לאשכנזיים שמחמירים מדעת הרמ"א אם מוציא סיר מהפלטה, אם לא עזב את הסיר, ולכל הפחות הצי סיר בידו, מותר לו, בתנאי שהחצי השני יהיה מונח ע"ג כרית או שמירה ובמקום צורך יש להקל גם אם הניח ע"ג קרקע. ובתנאי שהיה בדעתו להחזירה. ובדיעבד אין לאסור באכילה, גם אם לא היה בדעתו להחזירה, אם היה מבושל כל צורכו ועדין הוא חם קצת.

האור לציון (ח"ב פי"ז) כתב אם התבשיל מבושל מספיק, ועדין הוא חם בכדי שהיה סולדת בו, אם הניח את הסיר על הריצפה או ע"ג שיש אסור להחזיר את הסיר בחזרה ע"ג הפלטה.

אולם אם הניח את הסיר ע"ג מגבת על השיש, או ע"ג כיסא או כרית מותר להחזירו לאש בתנאי שהוא מבושל ועדין חם. התתיר להחזיר גם אם לא היה בדעתו להחזירה.

הילקוט יוסף כתב אם התבשיל יבש מותר להחזיר את התבשיל על האש. ואם הוא תבשיל שרובו מרק, מותר להחזיר את התבשיל לפלטה רק אם לא הניחו על גבי כיסא או מגבת שרגילים להניח עליה את התבשיל, והתבשיל חם. אולם אם הניח את התבשיל על קרקע או שהוא פושר אסור להחזירו לפלטה.

דרך ישרה

זהירות מכל דבר רע

הגמרא (שבת פח.) "דרש רבי סימאי: בשעה שהקדימו ישראל נעשה לנשמוע, באו ששים ריבוא של מלאכי השרת, לכל אחד ואחד מישראל קשרו לו שני כתרים, אחד כנגד 'נעשה' ואחד כנגד 'נשמע'. וכיון שחטאו ישראל, ירדו מאה ועשרים ריבוא מלאכי חבלה, ופירקום. שנאמר: 'ויתנצלו בני ישראל את עדים מהר חורב'..."

אמר ריש לקיש: עתיד הקדוש ברוך הוא להחזיר לנו, שנאמר "ופדויי ה' ישבון ובאו ציון ברנה ושמחת עולם על ראשם" - שמחה שמעולם על ראשם. (עד כאן.)

הנה ברור כשמש בצהרים אם היו יודעים את המעלה של הכתרים שהיו על ראשם, והיו יודעים שעל ידי החטא, יקחו מהם את הכתרים, לא היו חוטאים מעולם!!

כל אדם צריך לדעת בעת נסיון, שהמעלה שיש לו לפני כל חטא, והפגם שנפגם בעת עברה, גדול עד מאוד ואינו רחוק מהכתרים שהפסידו עם ישראל בעת חטא העגל. כשאדם חוטא לא עליו, אינו פוגם רק בעולם הזה ומפסיד לעצמו ולכללי ישראל, אלא פוגם גם בעולמות העליונים ובורא מלאכי חבלה, ומפסיד ה"ו לשכינה הקדושה, נתחזק כולנו ונקיים את התורה על כל פרטיה ודקדוקיה אמן כן יהי רצון.

להקדשת העלון לעילוי נשמה/לדפואה/להצלה/

לזיווג הגון וכן להפצת העלון

053-3129480

לרשימות תפוצה במייל: yhw2618@gmail.com

מקור
התורה

תשמישי קדושה ויוזאיקה

לשכת הגהה סת"מ מהדרין
בדיקה ושיפוץ תפילין מהיום להיום - בדיקת מזוזות
- מכירת תפילין מזוזות מגילות ועוד
דוד ילין 22 ירושלים
052-7660111